

KORAK VODITELJA

»Novi pristopi k duhovnosti v četi«

**Jaka Kavčič, Nikoliniprepozno ris,
steg Grajskih zamorcev, Škofja Loka 1**

Poročilo o koraku voditelja

Naslov koraka

Novi pristopi k duhovnosti v četi

Kratek povzetek

Pri analizi stanja v veji smo opazili, da nam v četi šepa duhovnost. Videli smo priložnost v novem DAju, ki smo ga našli med kapucini. Duhovnost smo izvidnikom in vodnicam predstavili na čim bolj različne načine, ki so bi bili kljub preprostosti kvalitetni in duhovno bogati. Šlo je predvsem za kateheze, katere sem v sodelovanju z DAjem zasnoval vsako na unikaten način.

Ključne besede

Duhovnost, kateheza, nov DA, sodelovanje, izvirnost

Analiza stanja

- **Minus:** Duhovnost ni močna točka voditeljev veje IV
- **Minus:** Izvidniki in vodnice so šibki na področju duhovnosti
- **Minus:** Kateheze bivše DA niso bile primerne za IV
- **Priložnost:** Nov DA v veji IV
- **Plus:** Nov DA pripravljen na sodelovanje

Namen

IV bodo, s pomočjo sodelovanja z novim DA in kakovnostni duhovnih vsebin, zrasli na duhovnem področju.

Cilji

Na vodniških srečanjih bomo izvedli vsaj 3 kateheze.
Na vodovih srečanjih bodo IV izvedli vsaj 3 kateheze.
DA nikoli ne pripravlja kateheze sam (vedno skupaj z enim od voditeljev).
DA se udeleži vsaj dveh več dnevniških izhodov (jesenovanje, zimovanje) ali tabora čete.
Vsaka kateheza ima unikatno zasnovano.

Program (načrt in opis dejavnosti)

V sodelovanju z DAjem Mitjo Ponikvarjem sem pripravil katezehe za 3 vodniška srečanja, zimovanje in za predtabor Kvajdeja. Katezehe so bile različnih tem in so bile izvedene na dogodkih s skupnim sodelovanjem DAja in mene.

Prva kateheza je bila izvedena konec novembra in je bila namenjena spoznavanju sebe in prikazu drugačnosti drugih. Izvedli smo jo z igro situacij (npr. samo en izvidnik pride na vodov sestanek, petka pri težkem testu v šoli, itd.) in opisom naših občutkov v teh situacijah. Pri katehezi smo si pomagali s pomočjo »fackotov« - sličic obraza za pomoč pri zaznavanju in izražanju čustev.

Druga kateheza decembra je bila povezana z Lučjo miru iz Betlehema in zanjo smo uporabili kar pripravljeno katehezo združenja.

Tretja kateheza med letom v januarju pa nas je povezala na naš izvor (dom) z drugim skavtskim zakonom – Skavt je zvest Bogu in domovini. Metoda, s katero smo prišli do cilja, je bila obrazni profil (nekdo je obrisal profil tvojega obraza) z dodatnimi vprašanji o povezavi tebe z duhovnostjo in domovino. Odgovore smo zapisali v obrazni profil, nato pa si jih podelili. Katehezo smo zaključili z mislijo, da je domovina naš izvor, Bog pa je tako naš izvor, kot tudi naš cilj.

Na zimovanju smo za temo katezehe vzeli našo svobodo. Povezana je bila z ambientacijo, kjer smo šli v prihodnost v družbeni sistem, ki ni dopuščal svobodnega mišljenja. V manjših skupinah smo prebrali različne svetopisemske odlomke, se pogovorili o občutjih oseb v zgodbi ter zgodbo zaigrali. V popoldanskem delu so IV našli ustanovitelja sistema, katerega so morali prepričati, da je sistem, v katerem človek nima svobodne volje, slab. Prepričevanje je potekalo s pomočjo igre svetopisemskih odlomkov (npr. usmiljeni Samarijan, zgodba o izgubljenem sinu), kjer je ustanovitelj sistema zagovarjal določeno stran, IV pa stran svobodnega človeka (v zgornjem primeru Samarijana in očeta, ki je odpustil sinu). IV so odlomke zaigrali in zagovarjali zavzeto svoje stališče. Svoje nestrinjanje z vidiki ustanovitelja sistema pokazali z vzkliki: »svoboda!«. Ko so IV dokončno prepričali ustanovitelja sistema v njihov prav so vzkliki postali še glasnejši.

Na predtaboru Kvajdeja (skupnega tabora gorenjskih čet), sva z DAjem katezehe navezala na knjigo Pot Nejca Zaplotnika.

Prva kateheza je bila o poti – kako IV živijo v času odraščanja, kaj jih žene, s čim jih življenje polni. Bila je izvedena na način puščave, tako da so IV dobili liste in se umaknili malo stran, ter imeli čas za razmislek.

Druga kateheza pa je bila na temo kdo sem. V tej katehezi so morali najprej ob poti (do tabornega prostora smo šli peš, vsak dan približno 10 km) najti eno stvar, s katero so se predstavili soscavtom v vodu. Druga naloga pri tej katehezi pa je bila predstaviti svojega soscavta. Začel je vodnik v vsakem vodu in nadaljeval naslednji skavt (tisti, ki ga je prej predstavil vodnik) in tako naprej, dokler ni vsak skavt predstavil vsaj nekoga.

Tretji dan je bila nedelja in je bila kateheza o poti vključena v pridigo, vsak skavt pa si je moral na listek zapisati, za kaj se bo še posebej trudil na Kvajdeju.

Preverba programa

Gledano z moje strani so bile kateheze v skavtskem letu 2016/17 uspešne. Sodelovanje z bratom Mitjo je bilo odlično. Pobuda za kakšno katehezo je prišla tudi z njegove strani, če je mene malo povozil čas. Večinoma sva jih načrtovala pri njemu doma, saj je bilo obema to najlažje (zame je bilo ponavadi to s potjo domov).

Posebej pa bi izpostavil 2 katehezi.

Najboljša od vseh se mi je zdela kateheza z zimovanja, kjer se je četa povezala v boju proti zatiranju in doumela s pomočjo svetopisemskih odlomkov kakšno svobodo in možnost odločanja nam je poklonil Bog. Še danes pomnim te njihovo krike »svoboda!«, ko so le uspeli prepričati ustanovitelja sistema (ki sem ga igral jaz), da ni najboljše imeti vse začrtano in določeno, marveč se moramo za svojo prihodnost boriti in o njej odločati sami.

Druga kateheza, ki bi jo izpostavil pa je s predtabora Kvajdeja, kjer ni šlo vse po načrtih. Ko so IV dobili navodila, kaj morajo storiti na naslednjem delu poti je pričel padati dež in tako so vsi – vključno z mano pozabili na to kaj je treba storiti. Ko smo prispeli na cilj sem malo povprašal po četi in del o predstavljanju drug drugega je izvedel en vod, ostalega (s predmetom) pa niso izvedli. Zato smo si v programu vzeli še 15 minut časa, ter dali možnost vsem da poiščejo predmet s katerim bi se predstavili in smo izvedli katehezo do konca.

Preverba ciljev

Na vodniških srečanjih smo izvedli 3 kateheze.

Na vodovih srečanjih so izvedli 3 kateheze.

DA nikoli ni pripravil kateheze sam (vedno sem bil zraven).

DA se je udeležil zimovanje in predtabora Kvajdeja.

Vsaka kateheza je imela unikatno zasnovo.

Ugotavljam, da sem zastavljene cilje izpolnil. Korak je dosegel svoj namen.

Osebni napredek

Ob sodelovanju z DAjem sem osebno zrasel, spoznal določene stvari tako o sebi, kot tudi o veji ki jo vodim. Predvsem pri katehezi za zimovanje sem se soočil tudi z nekaj svojimi dvomi glede določenih stvari v prilikah (npr. zakaj je oče tako veselo sprejel svojega izgubljenega sina), ki sem jih z njegovo pomočjo razčistil. Prav tako sem bolje videl potrebe in sposobnosti razumevanja svoje čete, ker sem pri določenih predlogih DAja moral reči, da to ni primerno zanje.

V časih ko se je DA lahko udeležil srečanj in taborov je to zelo blagodejno vplivalo na naš SVOD, saj je znal s pravo besedo umiriti vse od nas in je tako povzročil tudi boljše sodelovanje in razumevanje med voditelji, ter je posledično vplival na kvalitetnejši program za IV.

Priporočila za voditelje

Voditelj, ki to bereš! Če imaš kakšno možnost DA-ja v veji, jo zgrabi z odpitimi rokami. Pri načrtovanju katehez mu pomagaj, saj DA še ne pozna tvoje veje, in mu razloži, kaj veja rabi, kako je vaša veja sploh sestavljena in mu razloži, kako vse skupaj funkcionira. Čim prej mu povej za pomembne datume (poletni tabor, zimovanje, datumi ko bi imel še kakšno katehezo) in se zmeni z njim, kje bi lahko bil on prisoten. Če imaš možnost, ga pridruži tudi programu, saj bo tako tudi on bolje spoznal tvojo vejo in videl kaj tvoja veja rabi na duhovnem področju. Predvsem pa naj bojo vse stvari, ki jih naredite, narejene skupaj v sodelovanju in s srcem, ter namenom za vaše skavte.

Ostale priloge

Kateheza z zimovanja:

1. del:

Razdelimo skavte po skupinah, k vsaki skupini gre en izmed voditeljev. Vsaka skupina dobi priliko iz Sv. pisma in jo zaigra:

1. prilika - O talentih - Mt 25,14
2. prilika - Usmiljeni oče, izgubljeni sin Lk 15,11
3. prilika - Prilika o veliki gostiji Lk 14,15
4. prilika - O služabniku, ki ni hotel odpustiti - Mt 18,21-30 (brez zaključka)
5. prilika - Delavci v vinogradu - Mt 20,1
6. prilika - Usmiljeni Samarijan Lk 10,25

V skupini se nato pogovorimo kako je vsaka oseba posebej občutila svojo vlogo (npr pri Samarijanu - duhovniku se je mudilo, zato ni pomagal; ranjenec se je počutil zapostavljenega itd.). Tu tudi voditelji pomagajo izvidnikom, kje se vidi naša svoboda:

Vidik svobode:

1. Ta, ki je dobil en talent ni svoboden saj v živi v strahu kaj se bo zgodilo, ostali ki trgujejo s talenti in jih pomnožijo so svobodni, ker zaupajo v svoje zmožnosti in v usmiljenje gospodarja
2. Starejši sin čuti pritisk dela - ni svoboden - toliko let služi pa nima nič od tega, mlajši sin je svoboden, ker se kljub vsem težavam lahko pokesa in se vrne k očetu.
3. Delavci morajo delat - ni svobode in ne opazijo priložnosti, ubogi imajo čas in svobodo da zagrabijo priložnosti in so navajeni sprejeti povabilo
4. Služabnik ni bil svoboden, kljub temu, da mu je bil odpuščen dolg; revež pove: če bi bil svoboden, bi lahko odpustil bližnjemu
5. Ta ki je delal cel dan ni svoboden (ne zato, ker je delal cel dan) - se obremenjuje koliko so dobili drugi; svoboden je tisti, ki je v stiku sam s sabo in se za to ne obremenjuje z drugimi
6. Samarijan si je vzel čas, da se je ustavil - je svoboden, duhovniku se je mudilo po opravkih - odvisen od nečesa

2. del:

Nato se dobimo skupaj in vsaka skupina še enkrat zaigra zgodbo za vse ostale, ter vsak izmed igralcev še enkrat pove kako se je počutil med igro.

Nato profesor pri vsaki zgodbi izzove z besedami, kdo od njih je delal prav in se postavi na stran slabega - imamo nasprotje profesor in nekdo ki se mu neke stvari zgodijo.

1. profesor (na strani tega z 1mu talentom) - te z več talenti;
2. profesor (starejši brat)- mlajši brat;
3. profesor (delavci, ki nimajo časa za gostijo) - ubogi + gospodar;
4. profesor (služabnik, ki ni odpustil) - revež;
5. profesor (ta ki je delal cel dan) - ta ki je delal manj, gospodar;
6. profesor (duhovnik) - ranjenec;

Nato pri vsaki stvari ljudstvo (ostale skupine) glasuje kdo ima bolj prav - vedno preglasujejo profesorja - kar pomeni, da njegovi vidiki niso v redu.

Kateheza poletni tabor:

petek

kateheza 1. dan - POT -

MISLI NEJCA ZAPLOTNIKA O TEM, KAKO JE POT POMEMBNA:

“Verjel sem v pot in dosegel cilj, ki ga sploh nisem imel.”

“Cilj z vsakim kančkom napora pridobi vrednost.”

“Vse to je moje življenje. Pot, ki ne pripelje nikamor drugam, kakor na naslednjo pot in ta zopet na naslednje razpotje. Brez konca. Svoboda v najpopolnejšem pomenu besede. Obsojen sem bil na svobodo, tako svoboden, da med množico ljudi, ki me imajo radi, in med tistimi, ki me ne marajo, ostajam sam. Sam s svojimi željami, sanjami, hrepenenji, in sam na svoji večni poti.”

»Obupno mora biti življenje, če je plača edini rezultat, ki ti ga da delo.«

O dobi pubertete, ko se je začel soočati s svojimi željami, je napisal: *“Tisto čudovito obdobje pubertete, ko počasi postajaš takšen, kakršen bi rad bil, pa niti ne veš, kakšen si želiš biti. Čas, ko te življenje polni kakor prazno vrečo, ko imaš vse svoje odločitve za večne, svete in dokončne, in vse, o čemer sanjaš, se ti zdi dosegljivo.”*

Nejc je sanjal. Čeprav je vedno znova govoril o poti, je imel cilje. Pravzaprav zelo jasno oblikovane cilje. Vsak vrh gore, ki ga je želel osvojiti, je bil zanj jasen cilj. Ko je plezal, pa je imel glavo svobodno za trden oprijem skale. Zato je na poti lahko premagoval velike ovire. In spoznal je, da se je za dosego cilja potrebno potruditi.

Poti, ki so mu bile namenjene, so bile samo njegove in jih ni mogoče ponavljati za njim. To je bil ogenj, ki je bil njegov, gorel je v njegovih prsih. Takole je zapisal:

“Gorelo je v meni in poznal sem samo dva izhoda: ali neprestano nakladam na ogenj ali pa pustim, da izgorim v njem.”

OSEBNO DELO:

V trenutkih samote – puščave – odmika – s pomočjo Nejčeve zgodbe razmisli:

Kaj pa ti? Kako živiš svoj čas odraščanja? S čim življenje polni tebe?

Nejca je polnilo plezanje. Tudi v tebi najbrž gori neko hrepenenje. Treba se je odločiti, kaj narediti s tem ognjem.

Kaj čutiš kot ogenj, ki te žge? Kaj so ovire na tvoji poti? Kaj moraš narediti, da boš nalagal na ogenj? Ali to sploh hočeš? Ali se zavedaš, da te v tem spremlja Bog, ki te je ustvaril?

sobota

kateheza 2. dan – KDO SEM -

MISLI NEJCA ZAPLOTNIKA O PRAVI NARAVI:

“Pozabljamo, da smo kljub vsem strojem in zgradbam, še vedno le del narave.”

“Meni so gore vedno dajale tisto, kar so ljudje v mestih že davno izgubili, postal sem del narave, v katero sem zahajal.”

“Naučiš se molčati in tiho nositi v sebi védenje, zavest lepote, ki jo potem najdeš prav v vseh koticah matere Zemlje in je ne znaš nikdar več izraziti. Niti je ne poskušaš več izraziti, ker se jasno zaveš, da se resnična lepota lahko le daje in čuti, povedati pa jo je nemogoče.”

“Zavedal sem se le tega, da obstajam, da sem, da nastajam in umiram, da se spreminjam.”

“Kdor me je pripravljen sprejeti takšnega, kakršen sem, le ta me ima resnično rad, spreminjal pa se drugim ljudem na ljubo ne bom. Čutil sem, da iz številke nastaja v meni človek.”

»Zvezdnato nebo mi je pripovedovalo o neskončnosti narave in o človekovi nebogljenosti.«

OSEBNO DELO:

Lepota narave je navdihujoča. Človek z njeno pomočjo spoznava skrivnost svojega bivanja. Spoznavamo, da za naravo stoji Stvarnik in v vsem tem svojo majhnost.

Naloga št. 1: Na poti se oziraj v naravo, ki te obdaja in poskušaj okušati, da si del nje. Potem si v naravi izberi predmet, s pomočjo katerega se boš v vodu predstavil.

Nejc je globoko izkušal povezanost z vsem stvarstvom, še posebej pa z vsemi ljudmi, zato je kljub razočaranjem lahko rekel: *»Ostajam zaupljiv, čeprav so me že nešteto krat okradli, verjamem, čeprav so me že tisočkrat nalagali.«*

Človek samega sebe ne more nikoli do konca spoznati. Morda pa nam v tem lahko pomagajo naši prijatelji.

Naloga št. 2: V vodu boste predstavili drug drugega. Začel bo vodnik s predstavitvijo enega izmed članov voda, nato pa bo ta nadaljeval, dokler ne boste vsi prišli na vrsto. Vmes bomo molčali in poslušali, kaj ima drugi za povedati.

Zato že sedaj v hvaležnosti Bogu pomisli na vsakega člana voda in poglej, katere njegove dobre lastnosti boš izpostavil.

Nejc Zaplotnik je vzkliknil: *“Tako lepo je življenje, če smo le pripravljeni vsaj trenutek svojega dragocenega časa posvetiti drug drugemu in molčati. Če smo pripravljeni učiti se in razumeti. Vedeti in razumeti, ne da bi govorili.”*
